

Remedial Teaching (RT): samen de stof oefenen

Sommige kinderen hebben wat meer moeite met spelling, begrijpend lezen of rekenen. Het tempo in de klas ligt net te hoog, of ze hebben meer oefening nodig. Ondersteuners Maro Markot en Marjolein Frantzen staan voor hen klaar. Zij geven Remedial Teaching (RT) aan kinderen van groepen 4 tot en met 8. Enthousiast vertellen ze wat dat inhoudt en wat hen motiveert: "We gaan samen voor die kleine succesmomentjes."

Wat betekent Remedial Teaching?

Marjolein (RT-leerkracht in groep 7/8): "Bij Remedial Teaching of RT werken we in kleine groepjes of individueel aan leerstof waar de kinderen moeite mee hebben. Vaak gaat het om stof die ze al hebben gehad in de klas en waar we extra mee gaan oefenen. Soms kiezen we er juist voor om alvast iets door te nemen wat de kinderen later pas in de klas gaan leren, dan beginnen ze er met meer vertrouwen aan en kan het beter beklijven."

Maro (RT-leerkracht in groep 4 t/m 6): "Naast de eigenlijke vaardigheden – begrijpend lezen, spelling en rekenen – is dat de belangrijkste factor waar we aan werken: zelfvertrouwen. Zien hoe kinderen vat krijgen op het leren en zich beter gaan voelen in de klas, dat maakt ons werk zo mooi."

Welke kinderen komen voor RT in aanmerking?

Marjolein: "Dat wordt bepaald door de groepsleerkrachten in samenspraak met de intern begeleiders (IB'ers). Twee keer per jaar, in februari en in juni, is er een toetsmoment. Dan wordt zowel op klassikaal als op individueel niveau gekeken naar de behaalde scores. De IB'ers beoordelen welke leerlingen hieruit naar voren komen en overleggen met de groepsleerkracht wie baat zouden hebben bij RT."

Maro: "Ze kijken daarbij naar de persoonlijke doelen van het kind: wat hadden we ingeschat dat hij of zij zou laten zien, en waarom zien we dat niet terug in de toetsresultaten? Soms ligt het tempo in de klas te hoog, soms lukt het even niet om een belangrijke drempel te nemen. Dan kan individuele begeleiding van meerwaarde zijn. Tegelijk wil je een kind dat al een leerachterstand heeft zo weinig mogelijk uit de klas halen. Dat moeten we dus per leerling goed afwegen."

Marjolein: “De kinderen kunnen door de aparte begeleiding soms net het duwtje krijgen dat nodig is om weer aan te haken bij de klas. De leerkrachten geven les op drie niveaus maar kunnen die mate van individuele aandacht niet altijd geven. Wij helpen deze kinderen in een vroeg stadium, zodat de leerachterstanden beperkt blijven en tijdig ingelopen kunnen worden. Anderzijds kunnen de IB’ers zich dan richten op de kinderen met meer specifieke leerbehoeften.”

Op welke manier oefenen jullie met kinderen in de RT-groep?

Maro: “We werken onder meer met de RALFI-methode: *Repeated Assisted Level Feedback Interaction*. Het komt er heel kort gezegd op neer dat je meermaals hetzelfde herhaalt, zoals teksten die ze in de klas al hebben gelezen. Ook bieden we extra oefenmateriaal aan om beter te automatiseren, bijvoorbeeld om vlot te leren rekenen met de tafels. Met pre-teaching lopen we vooruit op wat de kinderen later in les krijgen of oefenen we specifiek voor een toets die eraan zit te komen. Daarnaast doen we ook weleens een taal- of rekenspelletje. Je kunt je voorstellen dat als de rekenles voortdurend negatieve ervaringen oplevert, het kind ook moeilijker de motivatie kan vinden. Daar werken we eerst aan, door rekenen weer een fijne ervaring te maken en momenten van succes en aanmoediging op te zoeken. Een mooi voorbeeld: ik had een leerling die moeite had met klokkijken en dat ook helemaal niet leuk vond. Laatst kwam hij glunderend naar me toe in de gang: ‘Het is tien over half twee, meester!’ Dat zijn de succesjes die je wilt behalen en die mij ook helemaal blij maken.”

Begeleiden jullie kinderen een heel schooljaar?

Marjolein: “Niet per se. Soms is begeleiding maar heel kort nodig omdat de vraag heel specifiek is. Denk bijvoorbeeld aan het kind dat moeite had met klokkijken. Andere kinderen hebben een schooljaar of langer ondersteuning nodig, soms voor meerdere vakken. We kijken dus iedere keer naar de specifieke behoefte en resultaten van het kind, in samenspraak met de groepsleerkracht en de IB’ers. De twee toetsmomenten per jaar zijn daarbij belangrijk, maar we kunnen ook tussentijds de resultaten meten en overleggen over wat nodig is. Als we de begeleiding afsluiten, betekent dat overigens niet dat het voor altijd klaar is. Soms komt hetzelfde kind twee jaar later met een andere vraag opnieuw bij ons terecht.”

Wat vinden de kinderen van de RT-lessen?

Maro: “Ze vinden het over het algemeen echt leuk. Een jaar later zeggen ze soms nog: meester, wanneer mag ik weer eens met jou mee?”

Marjolein: “Ik denk dat vooral de persoonlijke aandacht belangrijk is. Kinderen maken soms sprongen die voor hen heel groot zijn, maar die in de klas minder opvallen. Bijvoorbeeld ineens met interpunctie kunnen lezen: in de groep is dat ‘normaal’, bij ons is er aandacht voor het feit dat die hobbel is genomen.”

Maro: “Wat mij opvalt is dat ze keihard werken. De kinderen zijn zich ervan bewust dat ze extra hulp krijgen, dat onze uren schaars zijn en dat ze er vooral zelf wat voor moeten doen. Ze weten precies waarom ze bij ons zitten en zijn gemotiveerd om hun doelen te halen, ook als ze er thuis aan moeten werken.”

Jullie geven dus ook huiswerk mee?

Maro: “We adviseren wel om te blijven lezen. Dat hoeft geen half uur per dag te zijn; een paar momenten in de week een kwartiertje een tekst herhalen maakt al een heel verschil. Als ouder kun je je kind laten voorlezen, of eens Pim Pam Pet of een rekenspelletje spelen. We bespreken altijd met de ouders wat we doen bij RT – soms zelf maar meestal via de groepsleerkracht – en we merken dat zij ook altijd bereid zijn om thuis verder aan de slag te gaan. Dat is voor de kinderen heel belangrijk.”

Jullie hebben geregeld overleg met de groepsleerkrachten?

Maro: “Zeker, we houden sowieso alles wat we doen bij in het leerlingdossier zodat de leerkracht daar op elk moment zicht op heeft. Daarnaast loop ik altijd graag even langs om mijn observaties mondeling te bespreken, voor of na schooltijd. Het is belangrijk dat we op 1 lijn zitten over de aanpak en dat we de stof op dezelfde manier aanbieden, anders is het voor de leerlingen verwarrend.”

Marjolein: “Het fijne daarvan is ook dat je de leerlijnen in alle groepen meekrijgt. Ik heb zelf al meerdere rollen gehad hier op school – van actieve contactouder tot invalkracht en leerkracht in de kleutergroep – en in deze functie zie ik hoe alles samenkomt. Ik heb contact met alle collega’s en met kinderen van alle leeftijden. Wij zien de connectie tussen alle groepen, dat is heel interessant.”

Ondersteunen jullie ook kinderen met dyslexie of dyscalculie?

Marjolein: “Kinderen die de diagnose dyslexie of dyscalculie hebben, worden begeleid door onze IB’ers en externe specialisten. Daar hebben wij niet de specifieke kennis voor. Wel is het zo dat wij als eersten de kinderen zien die moeite hebben met lezen, spellen of rekenen. Door onze ervaring herkennen we de signalen van dyslexie en dyscalculie wat sneller, al weten kinderen die vaak met slimheid goed te maskeren. De observatie van de leerkrachten en IB’ers is daarom heel belangrijk. Samen kijken we welke kinderen gebaat zouden zijn bij testen op dyslexie of dyscalculie. Wij helpen dan met de opbouw van het dossier en werken toe naar de eigenlijke test.”

Maro: “Later, wanneer de externe begeleiding van deze kinderen ophoudt, krijgen zij indien nodig wel nog verdere ondersteuning bij ons. Om even wat extra meters te maken met lezen, bijvoorbeeld. We blijven dus wel bij deze leerlingen betrokken.”

Meer weten

Wilt u meer weten over Remedial Teaching? U vindt alle informatie op de [website van de landelijke beroepsvereniging](#).

De themaniewsbrieven zijn een initiatief van het team van de Piet Hein om u te informeren over de onderwijskundige keuzes en het werk achter de schermen. Is er een onderwerp waar u meer over wilt lezen in een volgende themaniewsbrief? Uw suggesties en vragen zijn van harte welkom: jan.wegman@basisschoolpiethein.nl.